

Liikkumisen esteiden poistamisen politiikka

Mikko Simula, LitT

(Yliopistonlehtori, Jyväskylän yliopisto)

Jyväskylän yliopiston vastuullinen tutkija YLLI-hankkeessa 2020-
2022

Luennon sisältö

1. Kuntien liikuntapolitiikan tavoitteet ja tehtävät
2. Historian saatossa muodostunut kunnallisen liikuntahallinnon ja liikuntaseurojen välinen työnjako
3. Suomen kuntien liikuntapalvelutuotannon kaksi palvelulinjaa
4. Yhdenvertainen liikunnallinen lähiö –tutkimus- ja kehittämishankkeen pääväitteet

Kuntien liikuntapolitiikan tavoitteet ja tehtävät

- Väestön fyysisen aktiivisuuden lisääminen ja liikunnallisen elämäntavan tukeminen on suomalaisen liikuntapolitiikan keskeinen tavoite.
- Liikuntalain (10.4.2015/390) mukaan kuntien tehtävä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla. Kunnan tulee
  - järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen
  - tukea kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
  - **rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.**

Historian saatossa muodostunut kunnallisen liikuntahallinnon ja liikuntaseurojen välinen työnjako

- Kunnallisen liikuntahallinnon tärkeimpänä tehtävänä on **rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja.**
- **Harrastustoiminnan järjestäminen** on kansalaisyhteiskunnan eli liikuntajärjestöjen ja -seurojen tehtävä.
- Tämä työnjako on säilyttänyt merkityksensä paikallisessa liikuntapolitiikassa tähän päivään saakka, niissä kunnissa, joissa on toimivia liikuntaseuroja. Se on myös **määrittänyt** liikuntapalveluista vastaavien yksiköiden arkea.

Suomen kuntien liikuntapalvelutuotannon kaksi palvelulinjaa:

Liikuntapaikkapalveluja liikuntapaikkojen käyttäjille:

- + Liikuntaa harrastavien ja liikuntaseurojen toimintamahdollisuuksien laajentaminen!
- Liikuntapaikkapalvelujen tarjoaminen keinona poistaa muita kuin maantieteellisen saavutettavuuden esteitä ja lisätä liikkumista väestötasolla ja niukasti liikkuvissa väestöryhmissä?

Liikuntapalveluiden käytön ja liikunnan esteitä poistavat toimenpiteet:

- + Liikuntapalvelut eivät ole kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisesti saavutettavissa!
- + Liikuntarajoitteista, liikuntapaikkojen sijainneista ja palvelumaksuista johtuvia esteitä on madallettu!
- Erilaisia esteitä (*kuten aikarajoitteet, uupumus ja sosiaalisen tuen puuttuminen*) poistavat toimenpiteet ovat kehittyneet hyvin hitaasti!

Yhdenvertainen liikunnallinen lähiö –tutkimus- ja kehittämishankkeen pääväitteet

1. Väestön fyysisen aktiivisuuden lisäämistä koskevien tavoitteiden saavuttaminen edellyttää esteitä poistavien toimenpiteiden kehittämistä!
2. Pyrittäessä vahvistamaan liikuntapalveluiden yhdenvertaista saavutettavuutta esteiden poistamista on perusteltua pitää jopa ensisijaisena lähestymistapana.
3. Liikunnan esteiden poistaminen edellyttää liikuntapolitiikan kriittistä arviointia ja tiedolla johtamista sekä poikkihallinnollista ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä.

4. On perusteltua asettaa liikkumisen esteiden poistaminen liikuntapalveluiden ja liikkumisympäristöjen suunnittelun keskeiseksi tavoitteeksi.

